

T.C. MİLLÎ MİLLET MECLİSİ
CHP Grup Başkanlığı
Tarih: 11.04.2012
320

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

25 Ekim 1984 yılında kabul edilen 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifim gerekçesiyle ekte sunulmuştur. Gereğini arz ederim. 11.04.2012

Av. Mahmut TANAL
CHP İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon				
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe			
Tarih:		24/04/2012 E. No: 2/506		
Ysm.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gn.Sek.
12	16	17	11	10
TBMM BAŞKANI				

in

GENEL GEREKÇE

Türkiye Cumhuriyeti sosyal bir devlettir. Sosyal devlet ilkesi gereği devlet, sosyal barışı ve sosyal adaleti sağlamak amacıyla sosyal ve ekonomik hayata aktif müdahale etmek durumundadır. Anayasa Mahkemesinin 16-27 Eylül 1967 tarih ve K.1967/29 sayılı Kararında **sosyal devleti** şu şekilde tanımlanmıştır:

“(Sosyal devlet) ferdin huzur ve refahını gerçekleştiren ve teminat altına alan, kişi ve toplum arasında denge kuran, emek ve sermaye ilişkilerini dengeli olarak düzenleyen, özel teşebbüsün güvenlik ve kararlılık içinde çalışmasını sağlayan, çalışanların insanca yaşaması ve çalışma hayatının kararlılık içinde gelişmesi için sosyal, iktisadî ve malî tedbirler olarak çalışanları koruyan, işsizliği önleyici ve millî gelirin adalete uygun biçimde dağılmasını sağlayıcı tedbirler alan adaletli bir hukuk düzeni kuran ve bunu devam ettirmeye kendini yükümlü sayan, hukuka bağlı kararlılık içinde ve gerçekçi bir özgürlük rejimini uygulayan devlet demektir.

Anayasa Mahkemesi 26 Ekim 1988 tarih ve K.1988/33 sayılı Kararında da sosyal devleti şöyle tanımlamıştır:

“Sosyal hukuk devleti, **güçsüzleri güçlüler karşısında koruyarak** gerçek eşitliği yani sosyal adaleti ve toplumsal dengeyi sağlamakla yükümlü devlet demektir. **Çağdaş devlet anlayışı**, sosyal hukuk devletinin, tüm kurumlarıyla Anayasa’nın sözüne ve ruhuna uygun biçimde kurulmasını gerekli kılar. Hukuk devletinin amaç edindiği kişinin korunması, toplumda sosyal güvenliğin ve sosyal adaletin sağlanması yoluyla gerçekleştirilebilir. Anayasa’nın Cumhuriyetin nitelikleri arasında yer verdiği sosyal hukuk devletinin dayanaklarından birini oluşturan sosyal güvenlik kavramının içerdiği temel esas ve ilkeler uyarınca toplumda **yoksul ve muhtaç insanlara Devletçe yardım edilerek onlara insan onuruna yaraşır asgarî yaşam düzeyi sağlanması**, böylece, **sosyal adaletin ve sosyal devlet ilkelerinin gerçekleşmesine elverişli ortamın yaratılması** gerekir.

Sosyal hukuk devleti ilkesi gereği, devlet vatandaşlarının temel ihtiyaçlarını karşılaması konusunda makul politikalar üretmekle ve yasalar düzenlemekle yükümlüdür. Mevcut uygulamalara bakıldığında **pırlanta, elmas ve yakut** gibi lüks tüketim malzemelerinden **Katma Değer Vergisi** alınmazken, elektrik, su, doğalgaz, ekmek, peynir, zeytin, süt, yumurta, meyve, sebze, su, odun, kömür, tezek, gübre, kalem, defter, silgi, ilaç, doktor hatta kefen bezinden bile Katma Değer Vergisi alınmaktadır. Borsadaki işlemlerden, özel hastanelerin yatırımları hususunda işlemlerden KDV alınmazken, yabancılardan yargılama harcı ve sair masraflar alınmazken, temel ihtiyaç olan pek çok üründen KDV alınmaktadır.

Devlet, vatandaşlarının gıda güvencesini sağlamasının yanı sıra bütün vatandaşlarının her zaman aktif ve sağlıklı bir yaşam için gerekli olan besin ihtiyaçlarını ve gıda önceliklerini karşılayabilmeleri amacıyla yeterli, sağlıklı, güvenilir ve besleyici gıdaya fiziklen ve ekonomik bakımdan erişimleri ve sürdürmelerini kolaylaştırmakla yükümlüdür. Gıda ile ilgili uluslar arası mevzuatlara ve düzenlenen konferanslara bakıldığında, **insanların sürdürülebilir, güvenilir, uygun fiyatta, kaliteli, sağlıklı beslenme alışkanlığını geliştirecek besinleri satın alma ve tüketme hakkına sahip olduğu**, 1992 yılında

Uluslararası Beslenme Konferansı (International Conference on Nutrition-ICN) ve 1996 yılında Dünya Gıda Zirvesi'nde (World Food Summit) üzerinde önemle durulmuştur.

Yoksulluk gıdaya zor erişimin en büyük nedenidir ve fakirliğin ortadan kaldırılması çalışmalarındaki ilerlemeler besine erişimin iyileştirilmesinde yaşamsal rol oynamaktadır.

Avrupa Birliği ülkeleri ve diğer gelişmiş ülkeler incelendiğinde 10 yaşından küçük çocuklar için üretilen tekstil malzemelerinden, bebe bisküvileri ve bezlerinden, kitap dergi ve benzeri ürünlerden, Hava, Kara, Deniz ve Demiryolu taşımacılığından, insani tüketim amaçlı yiyeceklerden KDV alınmadığı veya çok düşük oranlarda KDV tahsil edildiği görülecektir.

Yine sosyal devlet ilkesi gereği, toplumun temel ihtiyaçları arasında olan avukatlık ve doktor muayenesine ödenen ücretlerden KDV tahsil edilmemelidir. Avukat ve doktor ihtiyacı toplumun zorunlu ihtiyaçları arasında değerlendirilmelidir. Her vatandaş, hukuki sorununu avukat aracılığıyla, sağlık sorununu ise doktorlarımız sayesinde gidermektedir.

Devlet vatandaşların doğumundan ölümüne, sosyal yaşamından, okul hayatına kadar her türlü faaliyetinde kamu hizmeti amacı gütmelidir. Anayasa Mahkemesi kamu hizmetini, Devlet ya da diğer kamu tüzel kişileri tarafından ya da bunların gözetim ve denetimleri altında genel ve ortak gereksinimleri karşılamak, kamu yararı ya da çıkarını sağlamak için yapılan ve topluma sunulmuş bulunan sürekli ve düzenli etkinlikler olarak tanımlamaktadır. Kamu hizmeti ilkesinin temel öğelerinden biri olan bedelsizlik ilkesi uyarınca, verilen hizmet karşılığında Devlet kar beklentisi içinde olmamalıdır. **İdare tüccar gibi hareket eden bir varlık olmamalıdır.**

Diğer bir husus ise, devletin ölçülük ilkesinin temelinde işlemesidir. Devletin idari işlemlerinde ölçülü davranmasında; hukuki ilişkilerin adaletli, dengeli ve ölçülü bir şekilde düzenlenmesi düşüncesi yatmalıdır. Ölçülülük ilkesinin temelinde yatan bu düşünce, hukukun kendisi kadar eskidir. Ölçülülük ilkesi, araç ve amaç ilişkisi ile ilgilidir. Bir başka deyişle, yasa koyucu veya idare tarafından kullanılan aracın, ulaşılmak istenen amaca erişmek için elverişli ve gerekli olup olmadığı, başvuru aracın ulaşılmak istenen amaçla ölçülü bir orantı içinde bulunup bulunmadığı sorunu ile ilgilidir. Bu sebeple;

- 1- İnsanın asgari düzeyde yaşamını sürdürmesini sağlayacak süt ve süt ürünlerinden
- 2- Ekmek çeşitlerinden
- 3- Kümes hayvanları ve balık etlerinden,
- 4- Kitap ve gazete ve benzeri yayınlardan,
- 5- Vatandaşların sosyal ihtiyaçları doğrultusunda sinema, tiyatro, opera, operet, bale, müze giriş ücretlerinden,
- 6- İnsan gıdası olarak kullanılan mamalar, insan ve hayvan sağlığı için kullanılan antiserumlar, immunglobulinler, kan ve kan komponentleri ile kan ürünleri, aşılarından,
- 7- Yaşlı, sakat ve düşkünler için bakım ve huzurevleri ile yetimhanelerde verilen hizmetlerden,
- 8- Buğday, bulgur, arpa, mısır, yulaf, çavdar, darı, çeltik, soya, kuru fasulye, kuru barbunya, kuru bakla, nohut, mercimek, patates, kuru soğan, sarımsak, zeytin, zeytinyağından,
- 9- 10 yaşından küçük çocuklar için üretilen tekstil malzemeleri, bebe bisküvileri ve bezlerinden

- 10- Cenaze hizmetlerinden
- 11- Yolcu taşıma maksatlı hava, kara, demiryolu ve denizyolu taşıt biletlerinden
- 12- Avukatlık vekalet ücretinden
- 13- Doktor muayene ücretlerinden Katma Değer Vergisi alınmaması gerekmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 25 Ekim 1984 yılında kabul edilen 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 17'nci maddesine 2'nci fıkrasından sonra gelmek üzere "Toplumsal Temel İhtiyaçlar" başlığı oluşturularak diğer fıkralar teselsül ettirilecektir. Bu vesileyle insanın asgari düzeyde yaşamını sürdürmesini sağlayacak süt ve süt ürünlerinden,ekmek çeşitlerinden kümes hayvanları ve balık etlerinden, kitap ve gazete ve benzeri yayınlardan, vatandaşların sosyal ihtiyaçları doğrultusunda sinema, tiyatro, opera, operet, bale, müze giriş ücretlerinden, insan gıdası olarak kullanılan mamalar, insan ve hayvan sağlığı için kullanılan antiserumlar, immunglobulinler, kan ve kan komponentleri ile kan ürünleri, aşılarından, yaşlı, sakat ve düşkünler için bakım ve huzurevleri ile yetimhanelerde verilen hizmetlerden,buğday, bulgur, arpa, mısır, yulaf, çavdar, darı, çeltik, soya, kuru fasulye, kuru barbunya, kuru bakla, nohut, mercimek, patates, kuru soğan, sarımsak, zeytin, zeytinyağından, 10 yaşından küçük çocuklar için üretilen tekstil malzemeleri, bebe bisküvileri ve bezlerinden, Cenaze hizmetlerinden, yolcu taşıma maksatlı hava, kara, demiryolu ve denizyolu taşıt biletlerinden, avukata ödenen vekalet ücretinden, doktor muayene ücretinden Katma Değer Vergisi alınmaması amaçlanmaktadır.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

3065 SAYILI KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 25 Ekim 1984 tarihinde kabul edilen 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 17'nci maddesine 2'nci fıkrasından sonra gelmek üzere "Toplumsal Temel İhtiyaçlar" başlığı oluşturularak aşağıdaki bentler eklenmiştir:

"3.Toplumsal Temel İhtiyaçlar"

- a- Süt ve süt ürünleri,
- b- Ekmek çeşitlerinden,
- c- Kümes hayvanları ve balıkçetleri,
- d- Kitap, süreli ve süresiz gazete ve benzeri yayınları,
- e- İnsan gıdası olarak kullanılan mamalar, insan ve hayvan sağlığı için kullanılan antiserumlar, immunglobulinler, kan ve kan komponentleri ile kan ürünleri, aşıları,
- f- Yaşlı, sakat ve düşkünler için bakım ve huzurevleri ile yetimhanelerde verilen hizmetleri,
- g- Buğday, bulgur, arpa, mısır, yulaf, çavdar, darı, çeltik, soya, kuru fasulye, kuru barbunya, kuru bakla, nohut, mercimek, patates, kuru soğan, sarımsak, zeytin, zeytinyağı,
- h- 10 yaşından küçük çocuklar için üretilen tekstil malzemeleri, bebek bezleri,
- i- Cenaze hizmetleri
- j- Yolcu taşıma maksatlı hava, kara, demiryolu ve denizyolu taşıt biletleri
- k- Avukatlık vekalet ücreti
- l- Doktor muayene ücretleri

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.